

के तपाईंको घर पानीले रसाएको छ ?
अब चिन्ता नगर्नुहोस !
चिन्ताको समाधान Waterproofing ले गर्ने छ । १००% ग्यारेन्टीका साथ समस्याको समाधान ।
सम्पर्क: प्रगति ट्रेड कन्सल्ट
रानीपोवा, पोखरा-११ (रविजता पार्टी प्यालेसको नजिक)
०६१-५७८०८८, ८८५६०२३३३, ८८८६८९८८७७३

पोखरापत्र

राष्ट्रिय दैनिक

Pokharapatra National Daily

रु. १.५ मा
कलर मिजिटिड कार्ड साथै
तुरुन्त क्यालेण्डर पुस्तक, स्मारिका आदि छपाई गर्नु परेमा
सम्पर्क:
०६१-५७०६५१, ८८५६०६५७७५

वर्ष २४ अङ्क ३१५ श्रेणी क्षेत्रीय 'क' २०८० मंसिर २४ गते आइतबार 10 Dec. 2023 पृष्ठ ४ मूल्य रु. ५।-

उद्योगी व्यवसायीलाई सहूलियतका कार्यक्रम ल्याउन अध्यक्ष नेपालको आग्रह

पोखरापत्र संवाददाता
पोखरा, २३ मंसिर

पूर्व प्रधानमन्त्री एवं नेपाल कम्युनिस्ट पार्टी (एकीकृत समाजवादी) का अध्यक्ष माधव कुमार नेपालले उद्योगी व्यवसायीलाई सहूलियतका कार्यक्रम ल्याउन आग्रह गर्नु भएको छ । समाजवादी प्रेस सङ्गठन नेपाल, कास्कीले शनिबार पोखरामा आयोजना गरेको पत्रकार भेटघाट कार्यक्रममा बोल्दै उहाँले नेपालको अर्थतन्त्रमा केही समस्या भएको दाबी गर्दै त्यसबाट पार लगाउने गरी सरकारले उद्योगी व्यवसायीलाई सहूलियतका कार्यक्रम ल्याउन आग्रह गर्नु भएको हो । देशको अर्थतन्त्र समस्या भएका कारण धेरै व्यवसाय समस्यग्रस्त भएको दाबी गर्दै उहाँले व्याजदर घटाउने,

ऋण चुक्ता गर्ने समय अवाधि बढाउनु पर्ने, कर्जा मा सहूलियत दिने बिषयमा सरकारले बृहत् छलफल गर्नु पर्नेमा जोड दिनु भयो । अर्थतन्त्रलाई सुधार गर्ने बिषयमा सरकारले अविम्व कदम चाल्नु पर्ने उहाँले सुभाष थियो । ऋण लिए पछि ऋण चुक्ता गर्ने पर्ने दाबी गर्दै अध्यक्ष नेपालले समाजमा बिखण्डन गर्ने गरि केही तत्व लागेकोले यस प्रति सचेत हुनु पर्ने बताउनु भयो ।

प्रधानमन्त्रीले अफ बढी गम्भीर भएर राज्य संचालनमा लामु पर्ने अध्यक्ष नेपालले सुभाष दिनु भयो । कृषि उत्पादनसंग जोडीएको अर्थतन्त्र भएमा दिगो अर्थतन्त्र हुने उहाँको भनाई थियो । नेपाललाई कृषिमा आत्मनिर्भर बन्ने बिषयमा कृषि बिज्ञहरूसंग छलफल गरी तुलो क्षेत्रमा कृषि उत्पादन गर्नु पर्ने नेपालले बताउनु भयो । रोजगार, शुसासन र समृद्धिको पार्टीको अभियान

रहेको बताउदै उहाँले भ्रष्टाचार र अनियमितताको अन्त्य गर्नु पर्ने बताउनु भयो । आफ्नो पालामा कुनै पनि जग्गा नदिएको दाबी गर्दै अध्यक्ष नेपालले भ्रष्टाचारले देश बिग्रिएको बताउनु भयो । बिदेशी लगानी भित्राउने गरि अधि बढ्नु पर्ने उहाँको भनाई थियो ।

एकीकृत समाजवादी चुनौती सामना गर्ने आँट राखेर सबै शक्तिलाई एकताबद्ध बनाएर अधि बढिरहेको अध्यक्ष नेपालले दाबी गरे । उनले अन्य पार्टीसंग आफ्नो पार्टी विलिन नहुने दाबी गरे । जेठको पहिलो साता हुने अधिवेशनले पार्टीलाई थप मजबुद पार्ने उनको भनाई थियो । समाजवादी प्रेस सङ्गठन नेपाल, कास्कीका अध्यक्ष रुद्रबहादुर थापाको अध्यक्षतामा कार्यक्रम भएको सचिव भिम थापाले बताए ।

उद्योगपति, समाजसेवी मुरलीधर रुङ्गटा पुम्दीकोटमा सम्मानित

पोखरापत्र संवाददाता
पोखरा, २३ मंसिर

पोखरा २२ (पुम्दीभुम्दी) स्थित पुम्दीकोटमा रहेको विशाल महादेव मूर्ति परियोजनाका मुख्य दाता उद्योगपति, समाजसेवी पर्सा विरगञ्ज निवासी मुरलीधर रुङ्गटा सम्मानित हुनु भएको छ । पुम्दीकोट कोट विकास समितिले शनिबार विशाल महादेव मूर्ति परिसरमा आयोजना गरेको सम्मान तथा भजन चुड का प्रतियोगिताको अवसरमा ८६ बर्षीय रुङ्गटालाई बिशेष सम्मान गरेको हो । उक्त कार्यक्रमका प्रमुख अतिथी पिठाधिस अनन्त बिभूषित महामण्डलेश्वर आत्मानन्द गिरीजी महाराज र समितिका अध्यक्ष चन्द्रकान्त बरालले सम्मानपत्रको साथमा दोसल्ला ओढाई, खादा मालाले उहाँलाई सम्मान गर्नु भएको हो । दानविर, समाजसेवी एवम् उद्योगपति मुरलीधर रुङ्गटाले विशाल महादेव मूर्ति परियोजनामा १ करोड ५० लाख भन्दा बढी जुन रकम उक्त परियोजनाको सबै भन्दा बढि आर्थिक सहयोग रहेकोले उहाँलाई बिशेष सम्मान गरिएको समितिले जनाएको छ ।

मुरलीधर रुङ्गटा मारवाडी सेवा समिति वीरगञ्ज, रुङ्गटा वेल्फेयर सोसाइटी र चौसटी अठौ सदन मन्दिरका अध्यक्ष हुनु हुन्छ । मारवाडी सेवा ट्रष्टका उपाध्यक्ष एवम् राष्ट्रिय मारवाडी सेवा समितिका केन्द्रिय सदस्य रुङ्गटाले रुङ्गटा कान अस्पताल विरगञ्ज, आमाको माया चत्रवास विरगञ्ज र

२०७९ सालमा गरी दुई पटक शिव महापुराण ज्ञान महायज्ञ एवम् धार्मिक पर्यटन महोत्सव समेत आयोजना भएको समितिले जनाएको छ । उक्त महायज्ञबाट २० रोपनी जग्गा र करिब ९ करोड ३० लाख रुपैया संकलन भएको अध्यक्ष बरालले जनाउनु भयो । उक्त परियोजनामा हालसम्म भण्डै २७ करोड लगानी भैसकेको र करिब १ करोड ऋणको व्ययभार समेत भएको अध्यक्ष बरालले जनाउनु भयो । परियोजनाका परिमार्जित गुरुयोजनामा सुमेरु पर्वत नामकरण गरी भूमेश्वर महादेव देखि सुमेरु पर्वतसम्म पंहुचका लागि विधुतीय चियर कार, ग्रिनेरी पार्क, ब्यबस्थित पार्किंग स्थल निर्माण गर्ने बिषयहरु समेटिएको उहाँले बताउनु भयो । गण्डकी प्रदेशका पूर्व अर्थ मन्त्र रामजी प्रसाद बराल जीवनले कसैले पनि इतिहासलाई विर्सन नहुने बताउदै उक्त विशाल महालदेवका मूर्ति निर्माणमा पहिला भुम्दीकोट टावरबाटै यसको सुरुवात भएको उहाँले बताउनु भयो । बिशेष गरी

अभियान शुरु गरी २०७३ साल बाँकी अन्तिम पृष्ठमा ▶▶

बूढीगण्डकी परियोजना सफल बनाउनुपर्छ : अध्यक्ष ओली

पोखरापत्र संवाददाता
पोखरा, २३ मंसिर

नेकपा (एमाले)का अध्यक्ष एवं पूर्वप्रधानमन्त्री केपी शर्मा ओलीले राष्ट्रिय गौरवको आयोजनाका रूपमा रहेको बूढीगण्डकी जलविद्युत् आयोजनालाई जसरी पनि सफल बनाउनुपर्ने बताउनुभएको छ । पुष्पलाल मध्यपहाडी लोकमार्ग केन्द्रित भुलाघाट-चिवाभञ्ज्याङ समृद्धिका लागि सडकल्प यात्रा, २०८० अन्तर्गत शनिबार गोरखा आइपुनुभएका अध्यक्ष ओलीले सदरमुकाममा आयोजित

सर्वपक्षीय भेलालाई सम्बोधन गर्नुहुँदै बूढीगण्डकी परियोजना सफल बनाउन पछि हट्न नहुने

बताउनुभयो । “बूढीगण्डकी आयोजना निर्माण गर्न ठुलो क्षेत्रफलका लागि धेरै

रकम मुआब्जा दिइसकेका छौं । सरकारले अधिग्रहण गरी मुआब्जा दिएकाले आयोजना निर्माण अगाडि बढाउनुपर्छ”, उहाँले भन्नुभयो । आयोजना निर्माणका लागि आफूहरूले सरकारलाई घचघ्याउने काम गरिरहेको अध्यक्ष ओलीको भनाई थियो । “नेपालका परियोजना निर्माण गर्दा फाइदा हुनेगरी बनाउन दिनुपर्छ”, उहाँले भन्नुभयो । आयोजना निर्माणमा ढिला भयो भन्दैमा सरकारले अधिग्रहण गरेको जमिन जनताले

बाँकी अन्तिम पृष्ठमा ▶▶

तीस हजार सवारीसाधनको कर उठेन

पोखरापत्र संवाददाता
पोखरा, २३ मंसिर

गण्डकी प्रदेशमा दर्ता भएका भन्डै ३० हजार सवारी साधनका धनीले सवारीसाधन कर, आयकर, रट इजाजत शुल्कलगायत नियमानुसार लाग्ने शुल्क नबुझाएको पाइएको छ । यातायात व्यवस्था कार्यालय

सवारी, कास्कीका अनुसार नयाँ तथा पुराना सवारीसाधनबाट विभिन्न शीर्षक अन्तर्गत करिब रु ३५ करोड बक्यौता उठ्न बाँकी छ ।

कार्यालय प्रमुख डिल्ली रिजालले बक्यौता कर बुझाई सवारीसाधन दर्ता प्रमाणपत्र नवीकरण गर्न सवारीधनीहरूलाई

सूचित गरिएको बताउनुभयो । “अहिलेलाई एक महिनाको समय दिएर सवारीसाधन कर अनिवार्य बुझाउन सूचित गरिएको छ”, उहाँले भन्नुभयो, “सचेत गराउँदा पनि भएन भने सवारीधनीको नाम नै प्रकाशन गर्ने हाम्रो तयारी छ ।” उहाँले सवारीसाधन पुरानो भएर कवाडीमा गइसकेको भए पनि

कार्यालयमा आएर बक्यौता कर बुझाई अनिवार्य सवारीसाधनको लगतकड्डा गर्न सवारीधनीलाई आग्रह गर्नुभयो । “कतिपयको सवारीसाधन पुरानो भएर सञ्चालनमा नरहेको हुनसक्छ तर कर बुझाएको छैन भने सवारीधनीको नाममा बक्यौता रहिरहन्छ । बर्सेनि जरिवाना पनि थपिन्छ”, कार्यालय प्रमुख रिजालले भन्नुभयो । तिनुपर्ने सवारीकर तथा अन्य शुल्क नतिरी सवारीसाधन सञ्चालन गरेको पाइएमा कानुनअनुसार कडा कारबाही हुने कार्यालयले स्पष्ट पारेको छ । गण्डकी प्रदेशमा दर्ता भएका सवारीसाधनको हकमा आव २०७५/७६ भन्दा अगाडिको बक्यौता करको जरिवाना पूरै छुट हुने व्यवस्था गरिएको कार्यालय प्रमुख रिजालले बताउनुभयो । कार्यालयले २० वर्षभन्दा पुराना सवारीसाधनको पनि अनिवार्य लगतकड्डा गर्न र त्यस्ता सवारीसाधन सञ्चालन नगर्ने सवारीधनीलाई सूचित गरेको छ । २० वर्ष नाघेका सवारीसाधन सञ्चालन गरेको पाइएमा प्रदेश सवारी तथा यातायात व्यवस्थापन ऐन २०७६ अनुसार कारबाही हुने जनाइएको छ ।

जाजरकोट केन्द्रविन्दु बनाएर २०८० कार्तिक १७ गते गएको भूकम्प प्रभावितहरूलाई सहयोग गर्न इच्छुक महानुभावहरूलाई प्रधानमन्त्री दैवी प्रकोप उद्धार / सहायता कोषको देहायका खातामा रकम जम्मा गर्न सकिने व्यहोरा अनुरोध छ ।

बैंकको नाम	खाता नं (चलती खाता)
राष्ट्रिय वाणिज्य बैंक, पुतलीसडक	११३०१००००३७६२००१
कृषि विकास बैंक, रामशाहपथ	००१००२०१००२९०७०१४
नेपाल बैंक लिमिटेड, काठमाडौं	००२००१००५१००३९०००००१
एभरेष्ट बैंक लिमिटेड, नयाँ बानेश्वर	००१०११०२२०००१२
स्टान्डर्ड चार्टर्ड बैंक नेपाल लिमिटेड, लाजिम्पाट	०००१०१३२४३८०१
ग्लोबल आइएमई बैंक लिमिटेड, बानेश्वर	००४०१०१०००००५७
हिमालयन बैंक लिमिटेड, ठमेल	०१९०५६३९२१००११
नाबिल बैंक लिमिटेड, दरबारमार्ग	१७१००१७५०५२८५
हिमालयन बैंक लिमिटेड, कमलादी	०१९०५६३९२१००४६ (डलर खाता)

नेपाल सरकार विज्ञापन बोर्ड

सुपथ मूल्यमा आकर्षक छपाई

पुस्तक, स्मारिका, ब्रोसर, क्यालेण्डर, निमन्त्रणा कार्ड, बिल, रसिद, पोष्टर, पम्प्लेट, मिजिटिङ्ग कार्ड आदि छपाईसम्बन्धी कामका लागि हामीलाई सम्मन्नुहोस ।

हिमालय अपसेट प्रेस
नयाँबजार, पोखरा
फोन नं. : ०६१-५७०६५१

नयाँबजारको व्यापार मेलामा छुट नै छुट

इर्मट्रडले पर्वतीय महोत्सवमा सुनाइन्, फरक हिमाली क्षेत्रका समान जीवनशैली

पोखरापत्र संवाददाता

पोखरा, २३ मंसिर

पोखराको नयाँबजारमा जारी राष्ट्रिय औद्योगिक व्यापार मेलामा दैनिक उपभोग्य बस्तु तथा अन्य सेवाहरूमा भारी छुटको व्यवस्था गरिएको छ।

मंसिर २१ गतेदेखि सुरु भएको मेलामा रहेका विभिन्न स्टलहरूले भारी छुटमा सामानहरू बिक्री गरिरहेको आयोजक संस्था पोखरा उद्योग वाणिज्य संघका कोषाध्यक्ष दीनेशचन्द्र बास्तोलाले जानकारी दिए। उनका अनुसार खासगरी दैनिक उपभोग्य बस्तु र लताकपडाहरू सुपथ मूल्यमा बिक्री भइरहेका छन्।

'साल्ट ट्रेडिङ कर्पोरसनले छुटसहित विभिन्न उत्पादनहरू बिक्री गरिरहेको छ,' उनले भने, 'त्यस्तै मेलामाको प्रवेश टिकटमा हामीले

पनि विभिन्न उपहारको व्यवस्था गरेका छौं।' उनका अनुसार मेलामाको हेल्थ पार्टनर चर्क मेमोरियल अस्पतालले मेलास्थलमा स्वास्थ्य परीक्षणका साथै हरेक दिन दुईजनालाई अस्पतालबाट सम्पूर्ण स्वास्थ्य परीक्षणको अवसर दिएको छ। बेटरहोमसबाट पनि दैनिक आकर्षक पुरस्कारको व्यवस्था गरिएको छ भने चालिसे मोटर्स नयाँबजारले मेलामाको प्रवेश टिकटबाट गोलाप्रथाद्वारा एकजनालाई सुजुकी एभेनिक स्कुटर दिने घोषणा गरेको छ। यस्तै मेलास्थलमा रहेको नेपाल टेलिकमको स्टलबाट नि:शुल्क सिमकार्ड वितरण भइरहेको छ। प्रिपेड सिमकार्डको लागि नागरिकताको प्रतिलिपी र एकप्रति पासपोर्ट साइजको फोटो भने आवश्यक हुने टेलिकमका बजार

व्यवस्थापन प्रमुख महेन्द्र रिमालले जानकारी दिए।

मेलामा बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरूले खाता खोल्नेदेखि आफू ना सेवाबारे जानकारी दिइरहेका छन् भने पोखरा औद्योगिक क्षेत्र उद्योग संघको तर्फबाट राखिएका स्टलहरूबाट त्यहाँका औद्योगिक उत्पादनहरू सुपथ मूल्यमा बिक्री तथा प्रदर्शन भइरहेको संघका उपमहासचिव शोभा गौतमले जानकारी दिइन्। मेलामा पुस १ गतेसम्म जारी रहने छ। मेलामा सहभागीहरूलाई मनोरञ्जन दिन सांस्कृतिक कार्यक्रमहरू पनि समावेश गरिएको संघका महासचिव बलराम आचार्यले जानकारी दिएका छन्। सांस्कृतिक कार्यक्रममा नाच्नेहरूलाई पनि उपहारको व्यवस्था गरिएको उनले जानकारी दिए।

पोखरापत्र संवाददाता

पोखरा, २३ मंसिर

भूगर्भविद् तथा फोटोग्राफर डा इरिका र उनकी छोरी इर्मट्रड आमोछोरीले खिचेको हिमाली क्षेत्रका समान जीवनशैलीका तस्वीरबारे पोखरामा जारी आठौँ अन्तर्राष्ट्रिय पर्वतीय महोत्सवमा इर्मट्रडले अनुभव साटेकी छन्।

'अल्पसंख्यक हिन्दु कुश हिमालय' विषयक सत्रमा इर्मट्रडले आफ्नी आमा र आफूले लामो समय लगाएर अस्ट्रियासहित नेपाल र भारतका विभिन्न ठाउँमा खिचिएका तस्वीरबारे अनुभव सुनाएकी हुन्। सन् १९९७ मा अस्ट्रियामा जन्मिएकी भूगर्भविद् एवं फोटोग्राफर डा इरिका हुबाचेक आफ्नो जीवनकालमा थुप्रै हिमाली क्षेत्रको अध्ययन गरेकी थिइन्। सोही क्रममा विभिन्न ठाउँमा फोटो खिचेकी थिइन्। उनको सन् २०१० मा मृत्यु भएको थियो।

तर, आमाको बाटो पछ्याउँदै उनकी छोरी इर्मट्रड हुबाचेक पनि हिमाली फोटोग्राफीमा लागिन्। तस्वीरमा आमोछोरीले नै हिमाली किसानका जनजीवन, रहनसहन

उतारेका थिए। विश्वभरका विभिन्न देशका हिमाली क्षेत्रका किसानको तस्वीर खिच्दै हिंडेका उनीहरूले जुन क्षेत्रमा भए पनि हिमाली रहनसहन मिल्दोजुल्दो भेटिएको छोरी इर्मट्रडले सुनाइन्। 'सबै ठाउँका महिलाहरूको समान जीवनशैली रहेछ। उनीहरू बिहानै घामको भुल्कोसँग उठ्छन् र नअस्ताउञ्जेल खेती किसानी गर्छन्,' उनले भनिन्, 'सबै हिमाली भेगमा संयुक्त परिवार हुन्छ। १४, १५ जनासम्म एकै परिवारमा बस्छन्। त्यसैले कृषि काममा फाइदा हुन्छ।'

आफू र आमाले खिचेका तस्वीर कथा सुनाउँदै उनले अगाडि भनिन्, 'सबै ठाउँका हिमाली

फेरिदे गएको बताइन्। उनले प्रविधिको उच्च पहुँचसँगै जनजीवन विस्तारै परिवर्तन हुँदै गएको अनुभव सुनाइन्। नेपाल पर्वतारोहण संघले बर्सेनि आयोजना गर्दै आएको पर्वतीय महोत्सव बिहीबारबाट सुरु भएको हो। महोत्सवमा पर्वतीय जनजीवन र आरोहीका डकुमेन्ट्रीदेखि जलवायु परिवर्तनको असरबारे बहस हुने सदस्य सचिव निर्मला न्यौपानले जानकारी दिइन्। उद्घाटनको अवसरमा 'साइलेन्ट बर्ड्स' नामक नाटक देखाइएको थियो। नेपाल पंक्षी संरक्षण संघसँगको सहकार्यमा देखाइएको 'साइलेन्ट बर्ड्स' ले गिद्धको महत्व र उपयोगिताबारे सन्देश दिएको थियो। किम्फसँगको सहकार्यमा पर्वतारोहण र पर्वतीय जीवनबारे ५ वटा वृत्तचित्र प्रदर्शन हुनेछ। महोत्सवमा जलवायु परिवर्तनले हिमालसँगै हिमाली जनजीवनमा पारेको प्रभाव र कालापत्थरमा परिणत हुँदै गएका हिमालबारे बहस हुने जनाइएको छ। आठौँ संस्करणको पर्वतीय महोत्सवमा 'टग अफ वार' सँगै छेले, जिपलाइन, आर्चरी पनि समावेश गरिएको छ।

जनकल्याण समितिको ४१ औँ वार्षिकोत्सवमा सम्मान

पोखरापत्र संवाददाता

पोखरा, २३ मंसिर

पोखरा महानगरपालिका वडा नं १३ सिद्धकालिनस्थान स्थित जनकल्याण समितिको ४१ औँ वार्षिकोत्सव एवं १८औँ विविध सम्मान कार्यक्रम शनिवार सम्पन्न भयो।

कार्यक्रममा एस ई ई उर्तीण, दश जोड दुई उर्तीण एवं बृद्धालाई सम्मान गरिएको हो।

कार्यक्रममा रामवहादुर कार्की र लक्ष्मी कार्कीद्वारा स्थापित राम लक्ष्मी शैक्षिक पुरस्कारबाट एसइइ उर्तीण कविता तिमिल्सिना, रामेश कुमार भ्ना र ममतदेवी भ्ना द्वारा स्थापित विन्ध्यश्र्वरी मिथिला देवी भ्ना शैक्षिक पुरस्कारबाट दश जोड दुई उर्तीण गौरव क्षेत्री र तीर्थवहादुर बस्नेत र उर्मिला बस्नेतद्वारा स्थापित बृद्ध बृद्ध सम्मानबाट त्रिलोचन धिमिरे,

विष्णुकुमारी थापा र समितिका अध्यक्ष देवराज बराललाई सम्मान गरियो। समितिले ४१ औँ वार्षिक उत्सवको सन्दर्भमा भवन परिसरमा सरसफाइ तथा रंग रोगन कार्यक्रम र शुक्रवार विहान प्रभात फेरी कार्यक्रम सम्पन्न भइसकेका छन्। समितिका अध्यक्ष देवराज बरालको सभापतित्वमा सम्पन्न कार्यक्रममा जलेश्वर बहुदेखीय सर्वाहित समाजका

अध्यक्ष भिम वराल, सत्य देवी आमा समुहकी अध्यक्ष जमुनादेवी श्रेष्ठ, अक्षयकोषको तर्फबाट तीर्थवहादुर वस्नेत, सम्मानितको तर्फबाट त्रिलोचन धिमिरे र समितिको पूर्व अध्यक्ष एवं प्रा. तारा बराल लगायत वोलको कार्यक्रममा समितिका प्रथम उपाध्यक्ष एवं कार्यक्रम संयोजक बिष्णु कार्कीले स्वागत र सचिव विनोदराज आचार्यले संचालन गरेका थिए।

पोखरापत्र संवाददाता

पोखरा, २३ मंसिर

डाइभिड स्कूल संघ नेपाल गण्डकी प्रदेश समितिको शनिवार पोखरामा सम्पन्न प्रथम अधिवेशनले तुलबहादुर ठकुरी (कास्की) को अध्यक्षतामा नयाँकार्य समिति चयन गरेको छ।

समितिको वरिष्ठ उपाध्यक्षमा प्रविण सापकोटा (नवलपुर), उपाध्यक्षमा नवराज तिवारी (तनहुँ), सचिवमा रामचन्द्र पौडेल (कास्की), सहसचिवमा भिमलाल खनाल (स्याङ्जा), सदस्यमा नवराज दवाडी (कास्की), गोपाल अधिकारी (स्याङ्जा), हेमराज महतो (नवलपुर), मेघनाथ देवकोटा

(कास्की), मनध्वज राना (तनहुँ), कमलादेवी गुरुङ (कास्की), शुष्मिता थापा (नवलपुर) र गंगाराम शर्मा चापाँगाई (कास्की) निर्वाचन निर्वाचित भएका छन्।

कार्यक्रमको उद्घाटन केन्द्रिय संस्थापक अध्यक्ष पुरुषोत्तम रेग्मीले उद्घाटन गर्दै संघले व्यवसायीको हकहितमा

काम गर्दै आएको र सदस्यहरूले पनि संघको नितिनियममा रहेर व्यवसाय संचालन गर्नुपर्ने बताए। कार्यक्रममा निर्वतमान केन्द्रिय अध्यक्ष मोहनबहादुर गुरुङ, वर्तमान महासचिव उमेश सिक्के, केन्द्रिय सदस्य विश्वकुमार माकाजु लगाएतले शुभकामना मन्तव्य दिएका थिए।

सभाले कोषाध्यक्ष नवराज तिवारीको आर्थिक प्रतिवेदन सर्वसम्मत पारित गरेको थियो। डाइभिड स्कूल संघ नेपाल गण्डकी प्रदेशका अध्यक्ष वसन्त भट्टचनको अध्यक्षतामा भएको कार्यक्रममा स्वागत वरिष्ठ उपाध्यक्ष तुलबहादुर ठकुरीले र संचालन सचिव वासु कोइरालाले गरेका थिए।

मानवअधिकारसम्बन्धी प्रतिबद्धता पूरा गर्न सरकार क्रियाशील छ : प्रधानमन्त्री दाहाल

रासस

काठमाडौँ, २३ मंसिर

प्रधानमन्त्री पुष्पकमल दाहाल 'प्रचण्ड' ले नेपालले अनुमोदन गरेका मानवअधिकारसम्बन्धी अन्तर्राष्ट्रिय सन्धि, महासन्धिको प्रतिबद्धता पूरा गर्न सरकार निरन्तर रूपमा क्रियाशील रहेको बताउनुभएको छ।

७५औँ अन्तर्राष्ट्रिय मानवअधिकार दिवसका अवसरमा आज शुभकामना

दिँदै उहाँले जातीय, क्षेत्रीय, लैङ्गिक तथा परम्परागत विभेदका कारणलाई सम्बोधन गर्न संविधानमा मौलिक हकको व्यवस्था भए बमोजिम कानून बनाइ मानवअधिकारको प्रत्याभूति दिलाउन सरकार प्रयत्नशील रहेको बताउनुभयो। प्रधानमन्त्री दाहालले प्रत्येक व्यक्तिको जीवन, मर्यादा, समानता, स्वतन्त्रताका साथै मानवअधिकारको सम्मान, संरक्षण र सम्बर्द्धन

गरी मानवअधिकार संस्कृतिको विकास गर्न सरकार प्रतिबद्ध रहेको बताउनुभयो। सरकारले नेपाल पक्ष भएका मानवअधिकारसम्बन्धी अन्तर्राष्ट्रिय महासन्धिको दायित्व पूरा गर्दै आइरहेको उल्लेख गर्दै केही बडापत्रमा आधारित र सन्धिजनित समितिमा पेस हुन बाँकी आवधिक प्रतिवेदन साथै विश्वव्यापी आवधिक समीक्षा प्रतिवेदन समयमा नै पेस हुनेमा सरकार दृढ रहेको बताउनुभयो।

बढीगण्डकी ...

कब्जा गर्न नमिल्ने अध्यक्ष ओलीले बताउनुभयो। "विभिन्न बाहानामा समस्या सिर्जना गर्न हुँदैन", उहाँले भन्नुभयो। "जलाशययुक्त आयोजना तयार भएर डुबान नुहुँदासम्म खेती लगाएर खाए

हुन्छ", उहाँले भन्नुभयो, "त्यसलाई बाँधेर राख्नुपर्ने वा खाली छोड्नुपर्ने आवश्यकता छैन।" अध्यक्ष ओलीले पुष्पलाल मध्यपहाडी लोकमार्ग निर्माणमा ढिलाइ भएकामा असन्तुष्टि व्यक्त गर्नुभयो। फरक प्रसङ्गमा उहाँले राजनीतिलाई स्वस्थ र स्वच्छ बनाउनुपर्नेमा जोड दिनुभयो।

उद्योगपति ...

आफ्नो पहलमा शान्ति तथा पुनःनिर्माण मन्त्रालयबाट उक्त टावर निर्माणमा सहयोग प्राप्त भएको उहाँको भनाई छ। हाल उक्त टावरलाई डम्बरको आकारमा परिमार्जन

गरिएको छ। कार्यक्रममा गण्डकी प्रदेशका सांसद प्रकाश बराल, समाजसेवी एवं उद्योगपति हरि पाण्डे, पोखरा २२ का वडा अध्यक्ष हिमलाल बराल, स्वामि गुरुहर सहित विभिन्न संघ संस्थाका प्रतिनिधिहरूको सहभागिता रहेको थियो।

कपालको उपचार

कपाल भर्न तुरुन्त रोक्ने तथा उमार्ने

के तपाईं कपाल भरेर विनित हुनुहुन्छ ?

- कपाल कोर्दा, नुहाउदाँ समेत सय भन्दा बढी नियमित भरिहेको छ,
- चिसो समयमा कपालका समस्याहरू बढ्न सक्छन्
- कपालको वीच वीचमा टाटुपरेर भरिहेको छ, कपाल चिलाउने, चाँया पर्ने, चिसोको समयमा चाँया पर्ने, कपाल भर्ने तथा टाउकोमा घाउ खटिरा आउने जस्ता समस्या छन्।
- कपाल भरिहेको कारणले भुसिलो, पातलो, छोटो भएको छ, कपाल समय अगाडै फुल्ने, टाउकोको अगाडिको भाग भर्ने, दाढी भर्ने, अनावश्यक रौं पलाउने भएको छ। यदि यस्ता समस्या तथा कपालका कुनैपनि समस्या भएका छन् भने एक पटक सम्पर्क राखी स्वास्थ्य लाभ लिनुहोला।

सम्पर्क: पञ्चम आयुर्वेद क्लिनिक प्रा. लि.
पोखरा-१०, इन्द्रमार्ग, पोखरा रंगशाला नजिकै
फोन नं. ०६१-४३२२४२, ८८४६०६८८०६

प्यारालाइसिसका बिरामीको उपचार

विगत १८ वर्षदेखि सञ्चालित यस हस्पिटलमा विशेष छुटका साथ नयाँ तथा पुराना प्यारालाइसिसका बिरामीहरूको सफल उपचार भैरहेको जानकारी गराउँदछौं।

प्रेसरले हानेर प्यारालाइसिस भएका बिरामीहरूको मात्र उपचार भइरहेको छ।

लक्षणहरू:

- » शरिरको एक हर नचले।
- » मुख बाङ्गो भएको।
- » खाना खान, बोल, पिसाब गर्न गाह्रो भएको।
- » हिँड्न नसक्ने, खुट्टा झत् लुला भएको।

सम्पर्क:
स्पाक टि एण्ड डि हस्पिटल प्रा.लि.
पोखरा-८ न्यूरोड, सभामुह्योक
फोन नं. ०६१-५७१४०८, ६८५६०२६७५०, ६८६६१५३८०

के तपाईंमा यौनसम्बन्धी समस्या छ

- ❖ **पुरुषमा देखिने:**
शिग्रपतन, यौन सन्तुष्टी नहुने, यौन चाहना नहुने, लिङ्ग उत्तेजना नहुने, लिङ्ग चिलाउने, सरुवा यौन रोग, स्वप्नवेष, लिङ्गको आकार सानो हुने आदि।
- ❖ **महिलाहरूमा देखिने:**
स्तन सानो गिलो हुने, सेतो पानी बग्ने, योनी चिलाउने, तल्लो पेट दुल्ने, ढाढ दुल्ने, महिनावारीमा गडबडी, यौन सन्तुष्टिमा कमी हुने आदि।
- ❖ **सुन्दरता:** अनुहारका सबै किसिमका दाग, ढण्डीफोर कालोपोतो, अनावश्यक केटी वा फोकाहरू, दुबो, सेता दुबो, साथै अन्य चर्मरोगहरू।
- ❖ **मलद्वार सम्बन्धी रोग:** शरसुत्रद्वार पायल्स, फिस्टुला, फिसरको सफल उपचारका साथै मलद्वारमा मासु पलाएको, दिसा बन्द गाह्रो हुने, मलद्वार दुल्ने, पोल्ने, दिसासँग रगत बग्ने आदि समस्याहरूको सफल उपचार गरिन्छ।

महिला वा पुरुषमा हुने (ब्याक्टोपान) निःसर्जनपानको सफल उपचार

जाँचो समय: प्रत्येक दिन बिहान १:०० बजेदेखि बेलुकी ५:०० बजेसम्म

सम्पर्क स्थान :
माता मनकामना आयुर्वेद क्लिनिक प्रा.लि.
नयाँबजार पोखरा (न्यू विवेक आयल स्टोर्सको घरमा)
फोन ०६१-५८९९९४, ९८४४३१९०४, ९८०६५७५७६५

नोट : नयाँ तथा पुराना बिरामीहरूले यथार्थ सफल गर्नुहोला।

सुक्ति-सुधा

केवल कर्महीन नै यतो हुन्छन जो भाग्यलाई फुकाउँछन र उसैगनासोको बाहुल्यता रहन्छ ।
- गीतम बुद्ध

सम्पादकीय

मानव अधिकारप्रति असंवेदनशील सरकार

सबैका लागि मर्यादा, स्वतन्त्रता र न्याय भन्ने नाराका साथ आज ७५ औं अन्तर्राष्ट्रिय मानव अधिकार दिवस मनाइँदै छ। संयुक्त राष्ट्र संघको महासभाले मानवअधिकार घोषणा पत्र सार्वजनिक गरेको दिनलाई अन्तर्राष्ट्रिय मानवअधिकार दिवसको रूपमा मनाउन थालिएको छ । सन् १९४८ डिसेम्बर १० तारिखमा राष्ट्रसंघीय महासभाले मानवअधिकारको घोषणापत्र जारी गरेको थियो । ऐतिहासिक दिनलाई दिवसको रूपमा मनाउन थालेको धेरै वर्ष भएको छ । मानिस जन्मिएदेखि मृत्युपर्यन्त आधारभूत अधिकार पाउने कुरा घोषणापत्रले समेटेको छ । मानवअधिकारको विषय सबैको साभा चासोको विषय हो । हरेक देशमा मानवअधिकारको अवस्था कस्तो छ भनेर राष्ट्रसंघीय मानवअधिकार परिषद्वा छलफल हुने गर्दछ । नेपालमा मानवअधिकारको अवस्था कस्तो छ भनेर राष्ट्रिय मानवअधिकार आयोगले राष्ट्रपति समक्ष प्रतिवेदन बुझाउने गर्दछ ।

आयोगका अध्यक्ष तप बहादुर मगरले राष्ट्रपति रामचन्द्र पौडेललाई पेश गरेको प्रतिवेदनमा अहिले पनि मानव अधिकारको समग्र अवस्था सन्तोषजनक नरहेको जनाइएको छ । राष्ट्रिय मानवअधिकार आयोगको सिफारिस सरकारले कार्यान्वयन नगरेको उल्लेख गरेको छ। सरकारले आयोगको सिफारिस कार्यान्वयन नगर्नु मानवअधिकारप्रतिको बेवास्ता हो । दशवर्षको सशस्त्र द्वन्द्वका कारण मानवअधिकारको अवस्था दयनीय थियो । मानवअधिकार उल्लंघनका घटनाले सबैलाई चिन्तित बनाएको थियो । द्वन्द्व समाधानको लागि बिस्तृत शान्ति सन्धीता भएको हो । विस्तृत शान्ति सम्झौतामार्फत शुरू भएको शान्ति-प्रक्रियाले १७ वर्ष पार गरिसकदा पनि द्वन्द्वपीडितले अझै न्याय पाउन नसकेको आयोगको प्रतिवेदले औल्याएको छ । बालविवाह, महिला हिंसा, हिरासतमा मृत्यु, मानव बेचबिखन जस्ता समस्या विद्यमान छन । पीडितको न्यायमा पहुँच, सरल, सहज र सुरक्षित हुन सकेको छैन । साशकले भन्ने एकथोक गर्ने अर्कै थोक हुनेगरेको छ । जघन्य हत्यामा संलग्नलाई राष्ट्रपतिबाट कैद मिनाह गर्ने, अदालतले दोषी करार गरेकालाई मुद्दा फिर्ता लिने काम सरकारबाट भएको छ। गठबन्धन सरकार अपराधीको संरक्षक जस्तो भएको छ। पीडितलाई न्याय दिन नसक्ने, अधिकारको लागि बोल्नेलाई थुने, भूकम्प पीडितलाई चिसोबाट मृत्यु वर्ण गर्न बाध्य पारेको छ ।

आप्रवासी कामदारमाथि श्रम शोषण, यौन शोषण, नेपालमै हुने ठगीजस्ता कार्यले उनीहरूको मानव अधिकारको अवस्था सन्तोषजनक छैन । सीमान्तकृत समुदाय, आदिवासी जनजाति, अपाङ्गता भएका व्यक्ति, दलित, महिला, जेष्ठ नागरिक, लैङ्गिक अल्पसंख्यक लगायतको विषयमा राज्यले विशेष ध्यान दिन सकेको छैन । दण्डहीनताको अवस्था बढ्दै रहेको, आयोगका सिफारिस सरकारले कार्यान्वयन नगरेको, सरकारबाट अपेक्षित सहयोग प्राप्त नभएको, कानुनी अपराधिता कायमै रहेको जनाइएको छ । मानवअधिकार दिवस मनाइरहेदा पनि पुरानै विषय घच्च्याउनु पर्ने अवस्थाले हामी धेरैले पछाडि छौं भन्ने देखाएको छ । मानवअधिकारको लागि सरकारले सबैलाई आश्वस्त पार्न आयोगको सिफारिस कार्यान्वयन र प्रतिबद्धता अनुसार काम गर्नु आवश्यक छ ।

राष्ट्रिय मानव अधिकार आयोगले सरकारलाई गरेका सिफारिसमध्ये १५ प्रतिशत मात्रै पूर्णरूपमा कार्यान्वयन भएको पाइएको छ । आयोगले राष्ट्रपतिलाई बुझाएको गत आर्थिक वर्षको प्रतिवेदन अनुसार आयोगका सिफारिसको सरकारले १५.३ प्रतिशत मात्रै कार्यान्वयन गरेको पाइएको हो । सरकार मानवअधिकार प्रति जिम्मेवार छैन भन्ने देखाउँछ । आयोगका अनुसार सिफारिसमध्ये आंशिक रूपमा भने ३९.२ प्रतिशत कार्यान्वयन भएका छन् भने ४५.५ प्रतिशत सिफारिस भने सरकारले कार्यान्वयन गर्न नै बाँकी रहेको आयोगका प्रवक्ताले जानकारी दिएका छन । आयोगबाट गत आर्थिक वर्षमा अनुसन्धान सम्पन्न भएका जम्मा ४१४ उजुरीमाथी निर्णय भएको भएको छ । जसमा ६ वटा नीतिगत सिफारिस भएको छ । गत वर्ष मानव अधिकारको उल्लंघन वा हनन भउको भन्दा आयोगमा १०१ वटा उजुरी दर्ता भएको जनाएको छ । आयोगले उक्त अवधिमा २२१ पटक अनुगमन गरेको, आयोगले पुराना र नयाँ गरी ५०३ उजुरीमाथि अनुसन्धान गरेको प्रतिवेदनमा उल्लेख गरेको छ ।

आयोगका सिफारिस कार्यान्वयन हुन सकेमात्र उल्लंघन गर्नेहरू हर्चिन्छन । पुरातन र ऋडीबादी मानसिकताले गर्दा नेपाली समाजको दूलो हिस्सा प्रसित रहेको आयोगको ठहर छ । अधिकार, न्याय, स्वतन्त्रता र समानता लगायतका विषय उठान भए पनि व्यवहारमा भने अझै पनि नेपाली समाज जातीय भेदभाव, बोक्सी, छाउपडी, बालविवाह र दाइजो जस्तो कुप्रथाबाट मुक्त हुन नसकेको अवस्थाले मानव अधिकार उपभोगमा चुनौती सिर्जना गरेको प्रतिवेदनमा उल्लेख छ । नेपाली समाज अझै पनि पछोटे चिन्तनबाट मुक्त हुन सकेको छैन । मानवअधिकारको जागरण चलाउनुपर्ने उतिकै खाँचो छ। मानवअधिकारका कुरा आयोगको मात्र हो भनेर पन्छिन मिल्दैन । राजनीतिक दल, नागरिक समाज र संचार माध्यमले मानव मर्यादा कायम राख्ने र मानवअधिकारको लागि सरकारलाई दबाबमूलक कार्यक्रम ल्याउन घच्च्याइ रहनुपर्दछ ।

लैंगिक हिंसाको अवस्था र समाधानका उपायहरू

प्रतीक्षा गैरे

नेपाल सहित विश्वभर अहिले विभिन्न कार्यक्रमहरू सहित लैंगिक हिंसाविरुद्धको १६ दिने अभियान चलिहेको छ । “लैंगिक हिंसा अन्त्यको सुनिश्चितता: महिला र बालिकामा लगानीको ऐक्यवद्धता” भन्ने नारा सहित नेपालमा पनि विभिन्न महिला, बालिका तथा मानव अधिकार सम्बन्धी काम गर्ने संघ संस्थाहरूले नोभेम्बर २५ देखि डिसेम्बर १० सम्म यो दिवस मनाइरहेको अवस्था छ ।

इतिहासको पाटो:
महिलामाथि हुने हिंसाविरुद्ध अन्तर्राष्ट्रिय दिवसको इतिहास खोतल्न ६ दशक अगाडि पुनुपर्ने हुन्छ । यो नारीहरूको सहास, वीरता, संघर्ष र बलिदानको कथा हो । डोमिनिकन गणतन्त्रमा मिराबेल परिवारमा जन्मिएका तीन दिदीबहिनीहरू पेट्रिया, मिनर्भा र मारिया तर्कालिन जुजिलो तानाशाही सरकारको विपक्षमा संघर्षरत थिए ।

शािक्षित र सचेत यी दिदीबहिनीहरूलाई तत्कालीन सरकारले राज्यद्रोहको आरोप लगाई पटकपटक जेल हाले। जेलमादिने चरमयातानाका बाबजुद पनि यी दिदीबहिनीले तानाशाही सरकारको अगाडि चुँडा टेकेनन् । यसै क्रममा सन् १९६० मा तानाशाही सरकारको विरोधमा उनीहरूले विशाल भेलाको आयोजना गरे ।

राज्यले त्यसमा हस्तक्षेप गरी उनीहरूलाई पक्रेर मुलुकको दूलो समस्याका रूपमा घोषणा गर्‍यो । यसरी घोषणा गरेको ११ महिनापछि नोभेम्बर २५ तारिखका दिन यिनीहरूको हत्या गरियो ।

त ी न ै मिराबेल दिदीबहिनीहरूको संघर्षलाई सम्मान गर्दै अभियानको पहिलो दिनलाई महिलामाथि

हुने सबै प्रकारको हिंसा अन्त्य गर्ने दिवसका रूपमा मनाइन्छ । सन् १९९९ मा संयुक्त राष्ट्रसंघले यसलाई आत्मसात गरी नोभेम्बर २५ को दिनलाई संसारभर नै महिला विरुद्धको हिंसा अन्त्यका लागि अन्तर्राष्ट्रिय दिवसको रूपमा स्थापित गर्‍यो ।

१६ दिने अभियानको शुरुवात नेपालमा भने वि सं २०५४ सालदेखि भएको पाइन्छ । नेपाल सरकारले वि. सं. २०७५ देखि यो अभियानलाई सबै स्थानीय पालिका, प्रदेश तथा संघमा विविध कार्यक्रमहरू आयोजना गर्दै सरकारी स्तरमा नै मनाउने निर्णय गरेको थियो ।

१६ दिने अभियानको बीचमा अन्य दिवसहरू पनि पर्दछन् जस्तै: नोभेम्बर २९ मा महिला मानव अधिकारकर्मीहरूको अन्तर्राष्ट्रिय दिवस, डिसेम्बर १ मा विश्व एड्स दिवस, डिसेम्बर ३ मा विश्व अपांग दिवस, डिसेम्बर ५ मा अन्तर्राष्ट्रिय स्वयंसेवा तथा सामाजिक विकास दिवस र अन्तिम दिन डिसेम्बर १० मा मानव अधिकार दिवस ।

लैंगिक हिंसा भनेको के हो ?

लैंगिक हिंसा भनेको लिंगका आधारमा हुने हिंसा हो । सामान्यतया लिंगका आधारमा शारीरिक, मानसिक, सामाजिक, साँस्कृतिक, आर्थिक तथा यौनिक रूपमा असर पर्ने गरी हुने हिंसालाई लैंगिक हिंसा भनिन्छ । यस अन्तर्गत महिला, पुरुष वा तेस्रो लिंग भएको आधारमा पेशा, शैक्षिक जगत, कार्यस्थल, परिवार, समाज लगायत जुनसुकै ठाउँमा हुने धम्की, यौनजन्य श्रम शोषण आदि पर्दछन् ।

लैंगिक हिंसा आजको समस्या नभएर प्राचिन कालदेखि नै विश्व समाजमा

समस्याको रूपमा देखिँदै आएको पाइन्छ । लैंगिक हिंसा व्यक्ति वा परिवारको मात्रै समस्या नभएर यो राजनीतिक, सामाजिक, आर्थिक प्रणाली वा संरचनासँग गाँसिएको हुन्छ । देशले अबलम्बन गर्ने सबै खाले नीति नियमसँग गाँसिएको हुन्छ ।

कुनै पनि महिला उनीहरूको भ्रूण अवस्थादेखि बालक, वयस्क हुँदै वृद्ध अवस्थामम्म लैंगिक हिंसाको खतरामा परिरहेका छन् । विश्वका धेरै मुलुकहरू जस्तै नेपालमा पनि महिला र पुरुषको लैंगिक विभेदको दूलो समस्या रहेको छ । यहाँको आर्थिक, सामाजिक, शैक्षिक, राजनीतिक, प्रशासकिय लगायतका सबै क्षेत्रमा पुरुषको तुलनामा महिलाको पहुँच निकै कम रहेको छ ।

लैङ्गिक समानता कायम गर्न तथा लैङ्गिक हिंसा अन्त्य गर्ने सम्बन्धमा केही नेपाल ऐनलाई संशोधन गर्न बनेका ऐन २०७२ अनुसार “लैंगिक हिंसा” भन्नाले सार्वजनिक वा निजी जीवनमा लिंगको आधारमा कसै प्रति शारीरिक, यौनजन्य वा मानसिक क्षति वा पीडा पुऱ्याउने कार्य सम्भन्नु पर्छ र सो शब्दले लिंगको आधारमा हुने वा हुन सक्ने कुनै पनि प्रकारको अपमानजन्य, पीडाजन्य वा धम्कीपूर्ण व्यवहार, दबाव, करकाप वा स्वेच्छाचारी रूपमा महिलालाई स्वतन्त्रताको उपभोग गर्नबाट वञ्चित गर्ने कुनै कार्य समेतलाई जनाउँछ ।

लैंगिक हिंसाको जीवन चक्र:

लैंगिक हिंसा एउटी महिलाको जीवनको कुनै पनि बेला हुन सक्छ । एउटी महिला नजन्मदैदेखि मरिसकेपछिसम्म पनि हिंसाको शिकार बन्न विवश हुनु परिरहेको छ । यस्ता हिंसाहरूका केही उदाहरणहरूलाई

यसरी राख्न सकिन्छ ।

क) गर्भविस्था:

बलपूर्ण गर्भधारण, लिंग पहिचान गरी गर्भपतन, गर्भविस्थामा मानसिक पीडा आदि ।

ख) शिशु अवस्था:

बालिका/शिशु हत्या, पोषणयुक्त खानामा विभेद, स्वास्थ्य सुविधामा विभेद आदि ।

ग) बाल्य अवस्था:

शारीरिक हिंसा, करणी, यौन दुर्व्यवहार, स्वास्थ्य तथा शिक्षामा भेदभाव आदि ।

घ) किशोर अवस्था:

बालविवाह, जवर्जस्ती विवाह, बलात्कार, कार्यस्थलमा हुने यौन दुर्व्यवहार, सामाजिक सञ्जालमार्फत हुने साइबर बुलिङ आदि ।

ङ) वृद्ध अवस्था:

एकल महिला तथा ज्येष्ठ महिलालाई बोक्सीको आरोप तथा दुर्व्यवहार आदि ।

च) प्रजनन अवस्था:

घरेलु हिंसा, दाइजो जन्य हिंसा, अत्याधिक कार्यबोभ आदि ।

समाधानका उपायहरू:

► महिला हिंसाका घटनामा राज्यका कुनै पनि निकायहरू र जनस्तरबाट समेत शून्य सहनशिलताको नीति अपनाउने ।

► महिला हिंसाको नियन्त्रणका लागि कडा कानुन निर्माण गर्ने र कार्यान्वयन गर्ने ।

► कार्य स्थल लाई सुरक्षित बनाउनका लागि सिसिटीभीको निगरानीमा खुल्ला कार्यालयहरू निर्माण गर्ने । सडक तथा सार्वजनिक स्थानहरूमा समेत सडक बित्त र सिसिटीभी क्यामेराहरू आवश्यक मात्रामा जडान गर्ने ।

► महिला हिंसाबारे सचेतना कार्यक्रमहरू उत्पादन र प्रशारणका लागि सञ्चार माध्यमहरूले भूमिका खेल्ने ।
► महिलालाई आर्थिक रूपमा सक्षम बनाउन राज्यका विभिन्न निकायहरूले कार्य गर्ने ।
► राज्यको नीति निर्माण तहमा महिलाहरूको सम्मानजनक उपस्थिति र सहभागिताको सुनिश्चितता गर्ने ।

► शिक्षामा महिलाको पहुँच अभिवृद्धिका लागि छात्रवृत्तिका कार्यक्रमहरू सञ्चालन गर्ने ।

► महिला हिंसाको बारेमा पाठ्यक्रममा समावेश गरी विद्यालय तहबाटै सचेतना प्रदान गर्ने ।

नेपालको सन्दर्भमा हेर्ने हो भने मिराबेल दिदीबहिनीहरूको इतिहासभन्दा दुई दशक अगाडि नै योगमाया न्यौपानेको नेतृत्वमा वि. सं. १९९८ असार २२ गते शनिवार हरिशयनी एकादशीका दिन ६८ जनाले अरुण नदीमा हाम फालेर देहत्याग गरेका थिए । उनीहरूले पनि तत्कालिन नेपाली समाजमा महिलामाथि हुने गरेका अन्याय अत्याचार र कुसंस्कार र चरम लैंगिक विभेद विरुद्ध अभियान संचालन गर्दै प्रधानमन्त्री जुद्ध शमशेरलाई माग राखेका थिए । त्यसमा तत्कालिन शासकहरूले कुनै पनि चासो नदेखाएपछि तपस्वी योगमायाको टोलीले जलसमाधी लिएको थियो । के आजको यो समाजवाद उन्मुख लोकतान्त्रिक सरकारको बेलामा पनि महिला हिंसाको अन्त्यका लागि महिलाहरूले जल समाधि नै लिनुपर्ने हो त ?

राससकर्मी पौडेल सम्मानित

पोखरापत्र संवाददाता

पोखरा, २३ मंसिर

समाचारका माध्यमद्वारा पर्यटन क्षेत्रमा योगदान गरेवापत राष्ट्रिय समाचार समिति गण्डकी प्रदेश कार्यालयका प्रमुख बासुदेव पौडेललाई शनिबार पोखरामा नगदसहित सम्मान गरिएको छ ।

नेपाल पर्यटन यातायात व्यवसायी सङ्घ गण्डकी प्रदेशको पाँचौं वार्षिक साधारणसभा तथा तेस्रो अधिवेशनको अवसरमा पौडेललाई नगद रु २५ हजारसहित दोसल्ला र प्रमाणपत्रले सम्मान गरिएको हो । गण्डकी प्रदेश सरकारका अर्थ मामिलामन्त्री जीतप्रसाद आलेले प्रमुख पौडेललाई सम्मानित गर्नुभएको

हो । पत्रकारितामार्फत यस क्षेत्रको पर्यटन प्रवर्द्धनमा सहयोग गर्नुभएकोमा पत्रकार पौडेललाई मन्त्री आलेले बधाई दिनुभयो ।

‘बिजुली बिक्रीबाट आम्दानी हुन थाल्यो’

पोखरापत्र संवाददाता

बेनी, २३ मंसिर

ऊर्जा, जलस्रोत तथा सिँचाइमन्त्री शक्तिबहादुर बस्नेतले नेपाल बिजुली बिक्रीबाट आम्दानी गर्ने ठाउँमा पुगेको बताउनुभएको छ । समाजवादी मोर्चा नेपाल म्याग्दीले आज बेनीमा आयोजना गरेको सन्देशसभालाई सम्बोधन गर्दै ऊर्जामन्त्री बस्नेतले यस्तो बताउनुभयो ।

अबको दुई वर्षभित्र नेपालले बिजुली बिक्रीबाट आम्दानीमात्रै गर्ने र बिजुली खरिद गर्न नपर्ने अवस्था आउने उहाँले बताउनुभयो । नेपालबाट गत वर्ष रु १० अर्बको बिजुली बिक्री भएको र २० अर्बको खरिद भएको जानकारी दिँदै मन्त्री बस्नेतले यो वर्ष नेपालले बिजुली बिक्रीबाट आम्दानी गर्ने दाबी गर्नुभयो । “यो वर्ष हालसम्म रु १४ अर्बको विद्युत् बिक्री भइसकेको छ, जेठ र असारसम्म पुग्दा रु १८ अर्बसम्मको हामीले विद्युत् बिक्री गर्ने लक्ष्य राखेका छौं, यो वर्ष नेपालले बाहिरबाट बढीमा रु १२ अर्बको मात्रै खरिद गरे पुछ्छ, हामी यसै वर्षदेखि बिजुली बेचेर आम्दानी गर्ने अवस्थामा पुग्दछौं”, मन्त्री बस्नेतले भन्नुभयो । म्याग्दीका सबै घरधुरीमा केन्द्रीय विद्युतीकरणको पहुँच पुऱ्याउन आवश्यक बजेट विनियोजन गरेर कार्यक्रम अघि बढेको जानकारी

दिँदै मन्त्री बस्नेतले नेपाल अँध्यारोमुक्त बन्ने बाटोमा रहेको बताउनुभयो । म्याग्दीमा नेपाल विद्युत् प्राधिकरणले निर्माण गरिरहेको राहुघाट जलविद्युत् आयोजनामा स्थानीयलाई शेयरको सुनिश्चित गर्नेसमेत उहाँले प्रतिबद्धता जनाउनुभयो । मन्त्री बस्नेतले मुलुकको आर्थिक अवस्था सुधारको बाटोमा अघि बढेको जिकिरसमेत गर्नुभयो । “सरकार गठन हुँदाको अवस्था र अहिले धेरै फरक भएको छ, सबै सूचकहरूको विश्लेषण गर्दा मुलुकको आर्थिक अवस्था लयमा फर्कन लागेको देखिएको छ, यो सरकारले गरेको सकारात्मक काम हो”, मन्त्री बस्नेतले भन्नुभयो । उहाँले व्यापार घाटा न्यूनीकरण, मूल्यवृद्धि नियन्त्रण र रोजगारका अवसरसिर्जनागर्नेतर्फ सरकारले ध्यान केन्द्रित गरेको बताउनुभयो । नेकपा (माओवादी केन्द्र)का उपमहासचिवसमेत रहनुभएका नेता बस्नेतले नेपालको नयाँ संविधानमा समाजवादोन्मुख अर्थव्यवस्थालाई स्वीकार गरेकाले अबको ध्यान समाजवाद निर्माणमा केन्द्रित हुने बताउनुभयो । उहाँले समाजवादी मोर्चामा सरकार र सरकार बाहिरका दलसमेत आबद्ध रहेकाले मुलुकमा समाजवाद निर्माण गर्न सरकार, संसद् र सडकबाट रचनात्मक भूमिका खेल्नुपर्ने धारणा राख्नुभयो ।

तापाईको आज

मेष	: कार्यमा सफलता	तुला	: मानसिक तनाव
वृष	: मन चञ्चल	वृश्चिक	: शारीरिक भ्रमेला
मिथुन	: सहयोग मिल्नेछ	धनु	: ब्यापारमा लाभ
कर्कट	: सत्कार मिल्नेछ	मकर	: अप्रत्यसित लाभ
सिंह	: सम्मान मिल्नेछ	कुम्भ	: शत्रुको भय
कन्या	: आर्थिक समस्या	मीन	: भ्रमेला बड्ने

हरिसिद्धि मतिश्याणी केन्द्र

पोखरा-१६, जोगिमण्डीमार्ग, मोबाइल: ९८५६०२०५८६

चिन्ता, टिप, हस्तरेखा, आखत, माटो हेर्नका लागि सम्भन्नुहोस् ।

‘चिटिक्क लोमान्थाड’

पोखरापत्र संवाददाता

बेनी, २३ मंसिर

माटोको पर्खालले घेरिएको मुस्ताडको धार्मिक एवं पर्यटकीय महत्त्वको लोमान्थाडको सडक र गल्लीमा ढुङ्गा छापिएपछि चिटिक्क परेको छ । सघन सहर तथा भवन निर्माण आयोजना बागलुङको पर्यटकीय सहर तथा बस्ती पुनःउत्थान कार्यक्रमअन्तर्गत लोमान्थाडको पर्खालभित्रको सडक, पैदलमार्ग र गल्लीमा ढुङ्गा बिछ्याइएको हो ।

सङ्घीय सरकारले गत वर्षदेखि सुरु गरेको ढुङ्गा छपान कार्य प्रभावकारी बनेपछि चालु आर्थिक

वर्षमा प्रदेश सरकार र गाउँपालिकाले ऐतिहासिक र सांस्कृतिक बस्ती लोमान्थाडलाई थप आकर्षित बनाउन उक्त योजनालाई पूर्णता दिएको लोमान्थाड गाउँपालिका-५ का वडाध्यक्ष ढुङ्गे विष्टले बताउनुभयो । “लोमान्थाडका बस्तीलाई धुलो, हिलो मुक्त र सफा बनाउन पर्खालभित्रको सडक, गल्ली र पैदलमार्गमा ढुङ्गा छपाने कार्यलाई निरन्तरता दिएका छौं”, उहाँले भन्नुभयो, “पर्खाल बाहिरको सडकलाई व्यवस्थित गर्न प्रदेश सरकारमार्फत ढलान हुँदैछ ।” ढुङ्गा छपान गरेपछि मौलिकताको

संरक्षणसँगै धुलो उड्ने र हिलो हुने समस्या हटेर सफा सुघर बनेको छ । यसअघि बस्तीभित्र छाएको ढुङ्गा उफेका थिए । कतिपय ठाउँमा ढुङ्गा छायाइएको थिएन । आयोजनामार्फत आव २०७९/८० मा लोमान्थाड बस्तीभित्र ढुङ्गा छपानका लागि करबाहेक रु एक करोड २७ लाख छ हजार पाँच सय छ मा ठेक्का सम्झौता भएको विष्टले जानकारी दिनुभयो । उक्त ठेक्कामार्फत चार हजार ४४ दशमलव २५ वर्गमिटर क्षेत्रफलमा स्लेट ढुङ्गा छपान भएको आयोजनाका इन्जिनियर योगेन्द्र वस्ताकोटीले बताउनुभयो ।

लिटल फ्लावरमा अन्तरक्रिया

पोखरापत्र संवाददाता

पोखरा, २३ मंसिर

पोखरा महानगरपालिका वडा नं २७, रिठेपानीमा अवस्थित विद्यालय लिटल फ्लावर एजुकेशनल एकेडेमीमा विद्यालयको वार्षिक कार्यक्रम अन्तर्गत शनिवार शिक्षक अभिभावक अन्तरक्रिया कार्यक्रम सम्पन्न भएको छ ।

कक्षा नर्सरीदेखि कक्षा १२ सम्मका विद्यार्थीहरूका अभिभावकसँग विभिन्न चरणमा शिक्षक अभिभावक अन्तरक्रिया गर्दै आयोजित समापन कार्यक्रममा प्रमुख बक्ता एवम् पोखरा क्षेत्रकै अनुभवी शैक्षिक व्यक्तित्व प्रध्यापक डा त्रिभुवन शर्माले विद्यार्थीहरूको सिर्जनात्मक क्षमताको अभिवृद्धि गर्न बालमैत्री वातावरणमा जोड

दिए । उनले गुणस्तरीय शिक्षाको माध्यमबाट दक्ष जनशक्ति निर्माणमा अझै अगाडि बढ्न प्रेरित गरे । विद्यालयका इन्चार्ज रामप्रसाद अधिकारीले स्वागत गरेको कार्यक्रममा प्रिन्सिपल विकल पौडेलले पढाइको साथसाथै खेलकुदका माध्यमले पनि अगाडि वढाउने उदेश्यले वार्षिक कार्यक्रम अन्तर्गत खेलकुद सप्ताह भर्खरै सम्पन्न

गरेको, विद्यार्थीको सर्वांगीण विकासको लागि आवश्यक पर्ने विभिन्न विधामा अलग अलग प्रशिक्षकको व्यवस्था गरेको उल्लेख गरे । अभिभावक दिनेश पौडेलले अन्तरक्रिया कार्यक्रमका साथै विद्यालयले निकट भविष्यमा थप कार्यक्रमहरू सहित अगाडि बढ्ने अपेक्षा गरे । कार्यक्रमको सञ्चालन विष्णुहरि पौडेलले गरेका थिए ।

पोखरापत्र संवाददाता

पोखरा, २३ मंसिर

नेपाल इन्स्योरेन्स प्रोफेसनल सोसाईटी पोखरा च्याप्टरको ११ औं वार्षिक साधारण सभा एवं पाँचौं अधिवेशनले बढीनाथ पौडेलको अध्यक्षतामा एघार सदस्यीय कार्यसमितिको चयन गरेको छ ।

बीमा क्षेत्रमा कार्यरत कर्मचारीहरूको संस्था निप्सको नवनिर्वाचित कार्यसमितिको उपाध्यक्षमा सुर्यबहादुर के.सी. सचिवमा छविलाल पौडेल, कोषाध्यक्षमा शिव सुवेदी रहेका छन् । यसैगरी सदस्यहरूमा मनोज भारती, उमाकान्त

बराल, टंकप्रसाद दाहाल, गणेश धमला, सुरेश रेग्मी रामजी प्रसाद बराल र विश्वराज पौडेल रहेका छन् । अध्यक्षमा निर्वाचित पौडेल एशियन लाइफ इन्स्योरेन्स गण्डकी प्रदेश प्रमुख हुन । यसअघि साधारण सभा तथा अधिवेशनको उद्घाटन गर्दै, नेपाल बीमा प्राधिकरण गण्डकी प्रदेश प्रमुख केशव दाहालले बीमा क्षेत्रमा क्रियाशील कर्मचारीहरूले

गुणस्तरिय सेवा प्रवाहमा जोड दिनु पर्ने बताए । उनले अझै पनि ग्रामिण क्षेत्रमा बीमाको पहुँच हुन नसकेको उल्लेख गर्दै, बीमा साक्षरता अभियान चलाउनु पर्नेमा जोड दिए । बीमा प्राधिकरणको कार्यालय संचालन भएपछि बीमा क्षेत्रमा सहयोगीको भूमिका निर्वाह गर्दै आएको बताए । पोखरा च्याप्टरका कार्यबहाक अध्यक्ष

हरिप्रसाद श्रेष्ठको अध्यक्षतामा भएको कार्यक्रममा पूर्व अध्यक्षहरू सुनयना पालिखे, केशवराज ढकाल, नेपाल सर्वेयर एशोसियेशनका केन्द्रिय उपाध्यक्ष इन्जिनियर देउकाजी गुरुड, गण्डकी संयोजक सुरेन्द्र बहादुर गोदार, नेपाल माईक्रो इन्स्योरेन्सका बजार प्रमुख अमृत अधिकारी लगायतका बक्ताहरूले बीमा क्षेत्रका बारेमा वोलका थिए ।

सोही अबसरमा नवनिर्वाचित अध्यक्ष बढीनाथ पौडेलले निप्स पोखरा च्याप्टरले कर्मचारीको वृत्तिविकासका लागि विभिन्न कार्यक्रमहरू गर्ने प्रतिवद्धता व्यक्त गरेका थिए ।

भूकम्प पीडितलाई फेवा वेगनास चौतारीको सहयोग

पोखरापत्र संवाददाता

पोखरा, २३ मंसिर

लायन्स क्लब अफ पोखरा फेवा वेगनास चौतारीले भूकम्प पीडितलाई न्यानो कपडा सहयोग गरेको छ ।

क्लबले जाजरकोट केन्द्रबिन्दु भई कार्तिक १७ गते गएको विनाशकारी भूकम्पबाट पीडित बनेकालाई ८५ हजार रुपैयाँ बराबरको सहयोग गरेको क्लबका अध्यक्ष टिकाबहादुर लम्सालले बताए ।

भूकम्प प्रभावित रुकुम जिल्लाको आठविसकोट नगरपालिका वडा नम्बर १४ मा पुगेर नगर प्रमुख रवि के.सी.लाई सहयोग हस्तान्तरण गरिएको अध्यक्ष लम्सालले बताए । 'भूकम्पका कारण समस्यामा परे

यो जाडोमा खुल्ला आकाशमुनि बस्न बाध्य भएका पीडितहरूको दुःखमा साथ दिने हेतुले ८५ हजार रुपैयाँ बराबरको जाडोमा लगाउन मिल्ने न्यानो कपडा सहयोग गरेका हौं' उनले भने । भूकम्पले घर भत्काएपछि

पीडितहरू बारीमा त्रिपाल टाँगेर बसिरहेका छन् । लायन्स क्लब अफ इन्टरनेशनल डिष्ट्रिक्ट ३२५ 'जे' नेपालमा रहेको क्लबले निरन्तर रुपमा सामाजिक कार्यमा सहयोग गर्दै आएको अध्यक्ष लम्सालको भनाई छ ।

राहुघाट जलविद्युत् आयोजनालाई गति दिन उर्जामन्त्रीको निर्देशन

पोखरापत्र संवाददाता

म्याग्दी, २३ मंसिर

ऊर्जा, जलस्रोत तथा सिँचाइमन्त्री शक्तिबहादुर बस्नेतले नेपाल विद्युत् प्राधिकरणले म्याग्दीमा निर्माण गर्दैगरेको ४० मेगावाट क्षमताको राहुघाट जलविद्युत् आयोजना निर्माणलाई गति दिन निर्देशन दिनुभएको छ । उहाँले म्याग्दीको रघुङ्गा गाउँपालिका-३ तिल्केनीचौरमा निर्माणाधीन आयोजनाको विद्युत्गृह निरीक्षण गर्दै आयोजना चाँडोभन्दा चाँडो निर्माण सम्पन्न गर्न निर्देशन दिनुभयो ।

मन्त्री बस्नेतसहित संविधानसभा सदस्य गोविन्द पौडेल, गण्डकी प्रदेशसभा सदस्य हरिबहादुर भण्डारी, नेपाल विद्युत् प्राधिकरणका कार्यकारी निर्देशक कुलमान थिसिङलगायतले उक्त आयोजनाको निरीक्षण गर्नुभएको हो । सो अवसरमा आयोजनाका अधिकारी, परामर्शदाता र निर्माण कम्पनीका प्रतिनिधिले मन्त्री बस्नेतलाई आगामी २५ महिनाभित्र आयोजना निर्माण सम्पन्न हुने जानकारी गराएका थिए ।

राहुघाट जलविद्युत् आयोजना निर्माणमा भएको ढिलाइले समग्र देशलाई नै नोकसानी भएको उल्लेख गर्दै मन्त्री बस्नेतले नदीजन्य निर्माण सामग्रीको सहज आपूर्तिको लागि वैकल्पिक स्रोत खोज्नुपर्नेमा जोड दिनुभयो । "वैकल्पिक स्रोत पहिचान गरी आयोजनालाई नदीजन्य निर्माण सामग्रीको अभाव हुन नदिन सहजीकरण हुन्छ", उहाँले भन्नुभयो, "कार्योजनाअनुसार आयोजना सञ्चालन हुने गरी आयोजना, निर्माण कम्पनी र परामर्शदाताले काम गर्नुहोस् ।"

आयोजनाको प्रवर्द्धक प्राधिकरणको सहायक कम्पनी रघुङ्गा हाइड्रोपावरका प्रबन्ध सञ्चालक गणेश केसीले हालसम्म ६५ प्रतिशत भौतिक प्रगति भएको राहुघाट जलविद्युत् आयोजनाबाट सन् २०२५ मार्च महिनाभित्र विद्युत् उत्पादन सुरु गर्ने कार्ययोजनासहित काम भइरहेको जानकारी दिनुभयो ।

"छ दशमलव दुई सय किलोमिटर सुरङ्गमध्ये अब सात सय मिटरमात्र खन बाँकी छ । बाँध र विद्युत्गृह निर्माणको काम पनि ५० प्रतिशतभन्दा बढी सकिएको छ", उहाँले भन्नुभयो । निर्माण कम्पनी जयप्रकाश एशोसिएट्सका आयोजना व्यवस्थापक हरिश अग्रवालले नदीजन्यनिर्माणसामग्रीको अभाव आयोजना निर्माणका लागि चुनौती बनेको बताउनुभयो । सर्वोच्च अदालतको २०७८ असारको आदेशका कारण कालीगण्डकी नदीबाट ढुङ्गा, गिट्टी र बालुवा उत्खनन गर्न नपाउँदा नदीजन्य निर्माण सामग्रीको अभाव भएको उहाँको भनाइ थियो ।

एलेक्सी र आसुकरा आइटीएफ-जे ३० च्याम्पियन

पोखरापत्र संवाददाता

पोखरा, २३ मंसिर

कास्की जिल्ला टेनिस संघको आयोजनामा सम्पन्न आइटीएफ जे-३० को दोश्रो सर्किट अन्तर्गत पुरुष एकलतर्फ एलेक्सी सिबाएभ र महिला एकलतर्फ जापानकी उता आसाकुरा च्याम्पियन भएका छन् ।

पोखरा रंगशालामा शनिबार भएको फाइनल खेलमा एलेक्सले नेपाली मुलका अमेरिकी खेलाडी आरब सम्राट हाडालाई ६-३, ६-२ ले पराजित गर्दै प्रथम भए । महिलातर्फ आसाकुराले भारतकी अर्जान खोराकीवालालाई ६-२, ६-३ ले पराजित गर्दै प्रथम स्थान हाँसिल गर्न सफल भइन् । यि दुवै खेलाडी जे-३० को सर्किट वानमा पनि विजयी भएका थिए ।

जित सँगै उनीहरूले आइटीएफको महत्वपूर्ण ३०-३० अंक प्राप्त गरेका छन् । विजयी खेलाडीहरूलाई एक समारोहका विच प्रमुख अतिथि नेपाल पर्यटन बोर्ड गण्डकीका निमित्त कार्यालय प्रमुख नविन पोखरेल, विशेष अतिथि पोखरा महानगरपालिका

खेलकुद विकास समितिका अध्यक्ष दीपक बहादुर गोदार, नेपाल टेनिस संघका उपाध्यक्ष विनोद कायस्थ, टुर्नामेण्ट डाइरेक्टर अजय विष्ट, आइटीएफ प्रतिनिधी प्रविण कुमार नायक, कास्की जिल्ला टेनिस संघका अध्यक्ष लोक गुरुङ, उपाध्यक्ष नविन चालिसे, कोषाध्यक्ष अनुज कुमार बाँस्तोला, सदस्य विष्णुबहादुर थापा, नेपाल टेनिस संघका सदस्य जयजिव हाडा लगायतले मेडल प्रमाणपत्रले पुरस्कृत गरे ।

सो अवसरमा बोल्दै प्रमुख अतिथि नेपाल पर्यटन बोर्ड गण्डकीका नविन पोखरेलले

सहभागि खेलाडीहरूलाई बधाई ज्ञापन गर्दै जित हार खेलको एक पक्ष भएपनि सहभागिता महत्पूर्ण हुने औँल्याए । उनले विभिन्न राष्ट्रबाट आएका खेलाडी, अभिभावक तथा उनीहरूका प्रशिक्षकको सहभागिताले पोखराको पर्यटन चलायमान बनेको जनाए । यस्ता प्रतियोगिताहरूले नेपालको खेल पर्यटनमा महत्त्वपूर्ण टेवा पुग्ने जनाउँदै प्रतियोगिताको निरन्तरताको कामना गरे । साथै प्रतियोगिता निरन्तरताका लागि सरोकारवाला पक्षले आयोजक संघसंग हातेमालो गर्नुपर्नेमा जोड दिए ।

सहज ट्रेड सहकारीमा ताम्राकार

पोखरापत्र संवाददाता

पोखरा, २३ मंसिर

सहज ट्रेड बचत तथा ऋण सहकारी संस्थाको चौथो अधिवेशन ले सरिता ताम्राकार को अध्यक्षतामा ७ सदस्य कार्यसमिति निर्वाचन चयन गरेको छ ।

सो समितिको उपाध्यक्षमा चिन्तामणि वास्तोला, सचिव माधम प्रसाद तिमिल्सेना, कोषाध्यक्ष विश्व तण्डुकार, सदस्यहरूमा मचराजा मर्हजन कल्पना शर्मा, रबुले लामा रहेका छन् । लेखा समिति संयोजक राजु श्रेष्ठ, कमल कुमार प्रधान, रामनारायण श्रेष्ठ रहेको समितिलाई निर्वाचन संयोजक बरिष्ठ अधिवक्ता दामुदर अधिकारीले पद सपथ गराउनु भएको थियो ।

सो अधिवेशनको शुभारम्भ गर्दै सहकारीका

संस्थापक अध्यक्ष कृष्ण बहादुर थापाले सहकारी भावना र सिद्धान्त मा रही संस्था संचालन मा भएका सहकारीहरू लाई समस्या नपर्ने बताए । सो साधारण सभाले संस्थाका अध्यक्ष श्याम कृष्ण श्रेष्ठ, सचिव चिन्तामणि वास्तोला, कोषाध्यक्ष माधव तिमिल्सेना, व्यवस्थापक विश्वहरी जोशी, लेखा संयोजक राजु श्रेष्ठद्वारा प्रस्तुत प्रतिवेदनलाई पारित गरेको छ ।

२०६९ मा स्थानीयहरू

द्वारा स्थापित सहकारीको हाल सेय्व पुजी ४ करोड ९६ लाख ,बचत १५ करोड ७४लाख ऋण लगानी १८ करोड रहेको छ । संस्थाका अध्यक्ष श्याम श्रेष्ठको सभापतित्वमा भएको कार्यक्रममा सल्लाहकार निरन्जन श्रेष्ठ, उपाध्यक्ष सरिता ताम्राकार, सचिव चिन्तामणि वास्तोला, कोषाध्यक्ष माधव तिमिल्सेना लगायतले संस्थागत भनाई सहित विविध सम्मान गरीएको थियो ।

स्वर्ण पदक विजेता गुरुडको सम्मान

पोखरापत्र संवाददाता

दमौली, २३ मंसिर

काठमाडौंमा सम्पन्न सातौं दक्षिण एसियाली करिँते च्याम्पियनसीपमा स्वर्ण पदक विजेता तनहुँको देवघाट गाउँपालिका निवासी पार्वती गुरुडलाई गाउँपालिकाले नगदसहित सम्मान गरेको छ ।

उक्त प्रतियोगितामा स्वर्ण पदक विजेता देवघाट गाउँपालिका-५ गैडाढुङ्गा

निवासी गुरुडलाई गाउँपालिकाले शुक्रबार नगद रु २५ हजारसहित सम्मान गरेको हो । गाउँपालिकाका अध्यक्ष तिलबहादुर थापाले गुरुडलाई रु २५ हजार नगद र प्रमाणपत्र प्रदान गर्नुभयो । करिँते प्रतियोगितामा स्वर्ण पदक जितेर नेपाल तथा देवघाट गाउँपालिकाको नाम राख्न सफल भएकाले प्रोत्साहनस्वरूप सम्मान गरिएको गाउँपालिकाका अध्यक्ष थापाले

बताउनुभयो । उहाँले भन्नुभयो, "उहाँले खेलकुदमार्फत पालिकाको नाम राख्न सफल हुनुभएको छ । खेलाडीलाई प्रोत्साहन गर्नका लागि नगदसहित सम्मान गरेका हौं ।" सम्मानित भएपछि गुरुडले यसले आफूलाई प्रेरणा मिलेको बताउनुभयो । गुरुडले ४५ केजीमुनिको समूहमा बङ्गलादेशकी अर्पा सलिलहालाई हराउँदै स्वर्ण पदक जित्नुभएको थियो ।

क्रमण बढ्दै गइरहेको छ", खड्काले भन्नुभयो, "बगानमा भरेको सुन्तला नौ प्लाष्टिकका बोरा भइसके । रोग दिनप्रतिदिन बढ्दै गएको छ । स्थानीय सरकारले कुनै चासो दिएको छैन । बागलुङ नगरपालिकाले सुन्तला किसानलाई प्रदान गर्दै आएको अनुदानसमेत काट्यो ।"

पाक्ने बेलाका सुन्तलामा औँशा कीरा देखिएपछि बिक्री गर्ने तयारीमा जुटेका किसानलाई अझै निराश बनाईदिएको छ । अहिले एउटा बोटबाट १० देखि २० प्रतिशतसम्म सुन्तला भरेको बताउँदै यो क्रम बर्सेनि बढ्दै आएको किसानको भनाइ छ । अहिले बोटबाट सुन्तला कुहिएर भर्न थालेपछि जिल्लाका कृषक समस्यामा परेका छन् ।

जिल्लाको धेरै सुन्तला उत्पादन हुने क्षेत्रमामा औँशा कीरा समस्या दिनथालेको कृषि ज्ञान केन्द्रका बागबानी विकास अधिकृत कुमार पुनले बताउनुभयो । उहाँका अनुसार सिगाना, बिहुँ र सकुवालगायत स्थानमा सुन्तला खेतीमा औँशाका सङ्क्रमण देखिएको छ ।

भरेका फल व्यवस्थापन गर्नका लागि प्लाष्टिकका बोरा प्रदान गरे पनि गत वर्ष बजेट

अभावमा उपचार गर्न सम्भव नभएको बताउँदै पुनले यस वर्ष औँशा नियन्त्रणका लागि रु छ लाख बजेट विनियोजन भएको जानकारी दिनुभयो ।

अन्नबाली छाडेर व्यावसायिक सुन्तला उत्पादनमा लागेका किसान फल भरेपछि मर्कामा परेका छन् ।

"बर्सेनि औँशाको समस्या बढ्दै आएको छ । कीराका कारण सुन्तला उत्पादनमा कमी आउने देखिएको छ", पुनले भन्नुभयो, "भरेका सुन्तलाको सही व्यवस्थापन गर्न आवश्यक छ भने यसपटक सिगाना र बिहुँमा औँशाको उपचार गर्ने योजनामा छौं । यसका लागि बजेटको समेत व्यवस्थापन भइसकेको छ ।"

सुन्तलालगायत अमिलो प्रजातिका फलफूलमा औँशा कीराको सङ्क्रमण देखिएपछि केन्द्रले किसानको बैँचामा पुगेर त्यसको अध्ययनका साथै रोकथाम र व्यवस्थापनबारे सचेत गराउँदै आएको छ । यस वर्ष भने केही स्थानमा उपचार पनि गरिने पुनले बताउनुभयो । उहाँका अनुसार सुन्तला, जुनार, मौसम, भोगटे, निबुवा, विमिरो, कागती, ज्यामिरलगायत फलफूलमा यो रोगको सङ्क्रमण फैलिरहेको छ ।